

Arrival Date: 15.07.2020
Published Date:
28.08.2020

DOI: 10.46291/Al-Farabi.050308

Volume
(5) Issue (3)
Year (September
2020)

Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Algıları ile Cinsel Tutumlarının İncelenmesi

Sema ÜSTGÖRÜL¹, Hıdır ÖNÜR², Huriye TEKİN ÖNÜR³

ÖZET

Bu araştırma, Ege bölgesinde bulunan bir üniversitenin Sosyoloji bölümü öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı ile cinsel tutumlarının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın evrenini 2019-2020 eğitim öğretim yılında bu üniversitenin Sosyoloji bölümünde kayıtlı 235 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerin tümüne ulaşılması hedeflenmiş ve örneklem hesabına gidilmemiştir. Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma gönüllü olarak katılan ve anket formlarını eksiksiz olarak dolduran 184 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada üç soru formu kullanılmıştır. Bu formlardan ilki yazarlar tarafından oluşturulmuş olup öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini saptamaya yöneliktir. İkinci soru formu Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği ve üçüncüsü de Hendrick Cinsel Tutum Ölçeğidir. Araştırmanın verileri SPSS 20.0 istatistik programında analiz edilmiştir. Analizde sayı, yüzde ve normallik testi, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U testi, korelasyon testi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %87'si kadın, %93'ü 18-23 yaş aralığında, %95,7'si bekar; çoğunluğunun ailesinin toplam aylık geliri 3000 TL ve altındadır. Öğrencilerin %73,3'ü demokratik aile yapısına sahip olduğunu, %44'ü kendisini çok dindar/dindar olarak tanımladığını belirtmiştir. Öğrencilerin %38'i annesi ile, %79,3'ü babası ile cinsellik hakkında asla konuşmadıklarını; yarısından daha azı (%42,4) cinsel bilgi düzeyini yeterli bulduğunu belirtmiş; yaklaşık %70'i cinsel sağlık dersinin okullarda zorunlu ders olarak verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Ölçeklerden alınan puana göre son sınıfta okuyan kadın öğrencilerin daha ideal, dengeli ve sağlıklı cinsel tutuma ve daha olumlu toplumsal cinsiyet algısına sahip oldukları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet algısı, Cinsel tutum, Üniversite öğrencileri

ABSTRACT

This research was carried out in order to evaluate the gender perception and sexual attitudes of the students of the Sociology department of a university in the Aegean region. The population of the study was 235 students enrolled in the Sociology department of this university in the 2019-2020 academic year. It was targeted to reach all students and no sample account was used. This descriptive research was carried out with 184 students who voluntarily participated in the research and filled the questionnaire forms completely. Three questionnaires were used in the research. The first of these forms was created by the authors and aimed to determine the introductory features of the students. The second questionnaire is the Gender Perception Scale and the third is the Hendrick Sexual Attitude Scale. The data of the research were analyzed in SPSS 20.0 statistics program. In the analysis, number, percentage and normality test, Kruskal Wallis and Mann Whitney U test, correlation test were used.

In the study, 87% of the students participating are women, 93% are between the ages of 18-23, 95.7% are single; the total monthly income of the family of the majority of students is 3000 TL and below. 73.3% of the students stated that they have a democratic family structure, 44% stated that they define themselves as very religious / religious. 38% of the students stated that they never talked about sexuality with their mother and 79.3% with their father; less than half (42.4%) stated that they found the level of sexual knowledge sufficient; approximately 70% stated that sexual health lessons should be given as compulsory lessons in schools. According to the score from the scales; it was found that female students studying in the senior year have more ideal, balanced and healthy sexual attitude and more positive gender perception.

Keywords: Gender perception, Sexual attitude, University students

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, sema84car@hotmail.com, ORCID no: 0000-0002-8163-726X

² Manisa Celal Bayar Üniversitesi, hidir.onur@cbu.edu.tr, ORCID no: 0000-0001-6470-2595

³ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, huriye.onur@cbu.edu.tr, ORCID no: 0000-0002-6957-9124

Giriş

Toplumsal cinsiyet, biyolojik olan kadın ve erkek cinsiyetinin toplum tarafından nasıl algılandığını, nasıl düşünüldüğünü ve nasıl davranmalarını beklediğine ilişkin kadınlık ve erkeklik değerleri, yargıları ve rolleri açıklamaya yönelik çok boyutlu bir kavramdır (Altınova-Duyan, 2013: 9; Esen, 2017: 47). Kadının ve erkeğin sosyal olarak belirlenen rol ve sorumluluklarını ifade eden ve sosyal yapılanma sonucu oluşan toplumsal cinsiyet kavramı, tarihsel süreç içerisinde toplumlar arasında ve zaman içinde farklılık göstermekte, değişebilmekte ve değiştirilebilmektedir (Altınova-Duyan, 2013: 10).

Toplumsal cinsiyet rolleri ise; geleneksel olarak cinsiyetlere yönelik toplum tarafından belirlenen özellikler ve davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin biyolojik farklılıkları içinde yaşadıkları topluma ait kadına ve erkeğe uygun görülen haklar, statü ve kişilik özellikleri ile şekillenip toplumsal cinsiyet kalıp yargılarına dönüştürülmekte ve nesilden nesile aktarılmaktadır (Aydın, vd. 2016: 225). Literatürde kadın ve erkek cinsiyetine özgü toplumsal cinsiyet kalıp yargıları incelendiğinde erkeklerin korkusuz, güçlü, güvenli, saldırgan ve soğukkanlı; kadınların ise şefkatli, duygusal, hassas, narin, bağımlı, boyun eğen, bakım veren gibi özelliklerle tanımlandığı görülmektedir (Çelik, vd. 2013: 182; Altuntaş-Altınova 2015; Esen, vd. 2017). Aile ortamı başta olmak üzere toplumsal yaşamın birçok alanında kadına ve erkeğe yüklenen kalıp yargılar, kadınlar aleyhine bir ayrımcılık yaratarak toplumsal cinsiyet eşitsizliğine neden olmaktadır (Çelik, vd. 2013: 182; Kahraman, vd. 2014: 815). Bu eşitsizlik, cinsiyete dayalı çeşitli ayrımcılık ve engellemelerle güçlenmekte; sadece kadınların değil, tüm toplumun ekonomik, siyasal, kültürel gelişmesi önünde ciddi bir engel haline gelmektedir. Kadın ve erkeklere eşit olanaklar sunulmayan bir toplumda, demokrasinin varlığından söz edilemeyeceği belirtilmektedir (Özaydınlık, 2014: 108). Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) Küresel Toplumsal Cinsiyet Açığı Endeksi 2020'de yaptığı araştırmaya göre Türkiye toplumsal cinsiyet eşitsizliğinde 153 ülke arasında 130. sırada yer aldığı ifade edilmektedir (<http://bianet.org/english/women>). Bu bağlamda Dünya Sağlık Örgütü, kadınların eğitiminin artırılması, güçlendirilmesi ve her iki cinsiyete dair toplumsal cinsiyet kalıp yargıları ile mücadele edilmesini toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin azaltılması için en önemli hedef politika olarak kabul etmektedir (www.who.int/gender-equity-rights/en/ son erişim tarihi: 24.06.2020).

Cinsellik kavramı insanın sadece bedensel değil; duygusal, düşünsel ve toplumsal bütünlüğünü sağlayan, kişilik gelişimi, iletişim ve sevginin paylaşımını olumlu yönde zenginleştiren sağlıklı olma hali olarak tanımlanmaktadır (Duman, 2019: 25). Bununla birlikte cinsellik, kişinin hem üreme yeteneği ile türünün devam etmesini sağlayan hem de kendi içsel ve bedensel arzularla denge içinde varlığını ve sosyalizasyonunu sürdüren pozitif bir güç olarak kabul edilmektedir (Evcili-Gölbaşı, 2017: 30). Cinsel sağlık ise, tüm yaş gruplarındaki bireylerin cinsel tutum ve davranışlarını içeren (Gültürk, vd. 2018: 64), cinsellikle ilgili fiziksel, zihinsel ve sosyal refah durumu olup, cinsellik ve cinsel ilişkilere olumlu ve saygılı bir yaklaşımın yanı sıra zorlama, ayrımcılık ve şiddetten uzak, zevkli ve güvenli cinsel deneyimlere sahip olma olasılığı olarak tanımlanmıştır (WHO, 2020). Cinsel davranışlar bireylerin değerlerinden, inanışlarından, duygularından, kişiliklerinden, tutumlarından, fiziksel görünüşleri ve içinde yaşadıkları toplumlardan etkilenmektedir (Bal-Şahiner, 2015: 224). Dolayısıyla cinselliğin algılanması ve cinselliğe yüklenen anlam toplumdaki topluma ve aynı toplum içinde bireyden bireye farklılıklar gösterebilmektedir (Özsoy-Bulut, 2017: 55).

Toplumların önemli sağlık sorunları arasında yer alan cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, aile planlaması eksikliği, cinsel istismar ve adölesan gebeliği gibi birçok toplumsal problem, bireyin cinselliği ile bağlantılı olup, bireylerin cinsel tutum ve davranışlarından doğrudan etkilenmektedir. Kişilerin cinsel tutumları ve bu tutumlarda etkili olan faktörlerin tanımlanması, yapılacak olan cinsellik ile ilgili çalışmalarda araştırmacılara yön gösterecek ve bireylerin cinsel sağlığını yükseltmek için gerekli girişimler planlanacaktır. Türkiye'de cinsel tutum ve davranışlar ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde bunların genellikle tıp, hemşirelik ve ebelik alanlarında ve öğrenci grupları üzerinde yürütüldüğü, bununla birlikte sosyal bilimler alanında bu tür araştırmaların

fazla yapılmadığı veya genellikle kadın bedeni ile sınırlandırıldığı görülmektedir. Halbuki toplum bir bütün olarak ele alındığında cinsel tutum ve algıların kültürel yapı içinde önemli bir yer oluşturduğu söylenebilir. Dahası kadına yönelik cinsel şiddet, taciz, tecavüz, cinsel yönelim bozukluğu gibi pek çok sorunun temelinde yetersiz ve sağlıklı cinsel sosyalleşme olduğu bilinmektedir. Cinselliğin konuşulmaması gereken bir konu, bir tabu olarak görülmesi ve kulaktan dolma bilgilerle bu alanın inşa edilmiş olması söz konusu sosyalleşme problemlerinin ilk akla gelen nedenleri arasında olduğu söylenebilir. O nedenle bu çalışmada sosyolog adayları olarak değerlendirilebilecek olan sosyoloji bölümü öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algıları ile cinsel tutumlarının incelenmesinin yerinde olacağı, akademik alandaki boşluğun giderilmesine katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Bu çalışmanın ilgili alanda bir durum tespiti niteliğinde olması, temel problemlerin saptanması ve olası çözüm önerilerinin geliştirilmesi bakımından önem taşımaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Tipi

Bu araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tipte bir araştırma olup nicel araştırma yöntemi kapsamında anket tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini 2019-2020 eğitim öğretim yılında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde kayıtlı tüm öğrenciler (235 öğrenci) oluşturmaktadır. Bu çalışmada örneklem hesabına gidilmemiş ve tüm öğrencilere ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden ve anket formlarını eksiksiz tamamlayan 184 öğrenciyle araştırma gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları ve Yöntemi

Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan Öğrencilerin Tanıtıcı Özellikleri Soru Formu, Altınova ve Duyan (2013) tarafından geliştirilmiş olan Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği ve Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği kullanılarak toplanmıştır.

Öğrencilerin Tanıtıcı Özellikleri Soru Formu: Araştırmacılar tarafından hazırlanan bu form 18 sorudan oluşmaktadır. Bu formda öğrencilerin yaş, cinsiyet, medeni durum, algılanan dindarlık düzeyi, yaşamının çoğunlukla geçtiği yer, ailesinin aylık toplam gelir düzeyi, anne ve babasının eğitim durumları, aile tipi ve niteliği, cinsel eğitim alıp almadıkları ve cinsel eğitim konusunda ne düşündükleri gibi sorular yer almaktadır.

Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği (HCTÖ) : Hendrick ve arkadaşları tarafından (2006) cinsel tutumları belirlemek amacıyla geliştirilmiş olan bu ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması Karaçam ve arkadaşları (2012) tarafından yapılmıştır. Ölçek dört alt boyuttan oluşmakta ve toplam 23 madde içermektedir. Her bir madde 1-5 puan arasında değerlendirilmektedir. Ölçeğin doğum kontrolü ve paylaşım alt boyutundaki sorular ters puanlanmakta olup, ölçeğin toplam puanı değerlendirme için uygun görülmemektedir. Ölçeğin alt boyutları *onaylayıcılık* (1-10. madde), *doğum kontrolü* (11-13. madde), *paylaşım* (14-18. madde) ve *araç* (19-23. madde) olarak isimlendirilmektedir. Bunlardan *onaylayıcılık* gelişigüzel cinselliği; *doğum kontrolü* sorumlu ve hoşgörülü cinselliği; *paylaşım* idealist cinselliği; *araç* ise biyolojik ve faydacı cinselliği ifade etmektedir. Ölçeğin *onaylayıcılık* ve *araç* alt boyutlarından alınan yüksek puanlar bireyin ideal, sağlıklı ve dengeli cinsel tutum içerisinde olduğunu, ters kodlanan *doğum kontrolü* ve *paylaşım* alt boyutlarından alınan yüksek puanlar ise bireyin kendini merkeze alan cinsel yaşam içerisinde olduğunu ve idealden uzak cinsel tutuma sahip olduğunu göstermektedir (Hendrick, vd. 2006: 76-86; Karaçam, v. 2012: 138-144).

Cronbach alfa katsayısı Onaylayıcılık alt boyutu için 0,86; doğum kontrolü alt boyutu için 0,84; paylaşım alt boyutu için 0,66; araç alt boyutu için 0,69 olarak bulunmuştur (Karaçam, vd. 2012: 138-

144). Bu çalışmada ise cronbach alfa katsayısı onaylayıcılık alt boyutu için 0,87; doğum kontrolü alt boyutu için 0,85; paylaşım alt boyutu için 0,75; araç alt boyutu için ise 0,72 olarak saptanmıştır.

Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ): Bireylerin toplumsal cinsiyete yönelik algılarını değerlendirmek amacıyla Altınova ve Duyan (2013) tarafından geliştirilen, tek boyutlu ve 25 maddelik bir ölçektir. 5'li Likert tipinde (1= kesinlikle katılmıyorum, 5= kesinlikle katılıyorum) puanlanan bu ölçekte yer alan maddelerin bir kısmı ters girişli olup ölçekten alınabilecek en düşük puan 25, en yüksek puan ise 125'tir. Ölçekten alınan yüksek puanlar toplumsal cinsiyet algısının olumlu (eşitlikçi) olduğunu ifade etmektedir. Ölçeğin geçerliğini test etmek amacıyla yapılan açıklayıcı faktör analizinde ölçeğin tek boyuttan oluştuğu belirlenmiş ve Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0,87 olarak bulunmuştur (Altınova-Duyan, 2013: 9-22). Bu çalışmada ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0,89 olarak saptanmıştır.

Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesi

Veriler, 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında (15 Kasım-15 Aralık) araştırmacılar tarafından öğrencilerin ders sonrası zamanlarına denk gelecek şekilde toplanmıştır. Veriler toplanmadan önce öğrencilere çalışmanın amacı hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmaya katılımda gönüllülüğün esas olduğu, verecekleri yanıtların gizli tutulacağı ve yalnızca bilimsel veri olarak değerlendirileceği, soruların rahatsızlık vermesi durumunda anketi doldurmaktan istedikleri zaman vazgeçebilecekleri, kimlik bilgilerinin gizli kalması açısından verilen formlar üzerine isim yazılmaması gerektiği konularında açıklama yapılmıştır.

Verilerin toplanması ve değerlendirilmesinde, araştırmacının raporlanmasında tüm araştırmacılar eşit düzeyde sorumluluk üstlenmiştir.

Toplanan araştırma verileri SPSS 20.0 istatistik programına girilmiş ve sayı, yüzde ve normallik testi, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U testi, korelasyon testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular

Öğrencilerin HCTÖ toplam puan ortalaması $80,95 \pm 9,2$; onaylayıcılık alt boyut puan ortalaması $36,9 \pm 8,1$; doğum kontrolü alt boyut puan ortalaması $12,8 \pm 2,4$; paylaşım alt boyut puanı ortalaması $15,0 \pm 4,2$ ve araç alt boyut puanı ortalaması $16,3 \pm 4,1$ olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin TCAÖ toplam puanı ise $111,8 \pm 11,4$ olarak saptanmıştır. Ölçeklerin toplam puan ortalamaları ve cronbach alfa değerleri Tablo 1'de belirtilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin HCTÖ Alt Boyutlarından Aldıkları Toplam Puan Ortalamaları ile TCAÖ Toplam Puan Ortalamaları ve Cronbach Alfa Katsayılarının Dağılımı (n=184)

Ölçekler	Madde sayısı	Ortalama \pm Std.Sapma	Cronbach alfa	
Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği Alt Boyutları	Onaylayıcılık	1-10	$36,9 \pm 8,1$	0,87
	Doğum kontrolü	11-13	$12,8 \pm 2,4$	0,85
	Paylaşım	14-18	$15,0 \pm 4,2$	0,75
	Araç	19-23	$16,3 \pm 4,1$	0,72
	Toplam	1-23	$80,95 \pm 9,2$	0,67
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	1-25	$111,8 \pm 11,4$	0,89	

Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%87,0) kadın cinsiyetine sahip olup, hemen hemen yarısı (%49,5) 21-23 yaşları arasındadır. Öğrencilerin tamamına yakını (%95,7) bekar, %84,2'si çekirdek aile yapısına sahip ve %62,5'inin yaşamı çoğunlukla metropol/ şehirde geçmiştir. Öğrencilerin dörtte üçü (%73,3) demokratik aile yapısına sahip olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %44'ü Manisa veya çevresinde ailesiyle birlikte ikamet etmekte, %44'ü de öğrenci yurtlarında

kalmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu (44,1) kendisini dindar veya çok dindar olarak nitelirmektedir. Anne ve babalarının çoğunluğu lise mezunu olup annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin oranı %9,8; babası üniversite mezunu olan öğrencilerin oranı ise %20,1 düzeyindedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun ailesinin toplam aylık geliri 3000 TL ve altındadır. Öğrencilerin %38,0'ı annesi ile, %79,3'ü ise babası ile asla cinsellik hakkında konuşmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %55,4'ü daha önce cinsellik hakkında bilgi almış olduğunu belirtmiş olmasına rağmen, cinsel bilgi düzeyinin yeterli olduğunu düşünen öğrencilerin oranı %42,4'tür. Öğrencilerin büyük çoğunluğu(%66,9) cinsel sağlık dersinin zorunlu ders olması gerektiğini ifade etmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Öğrencilerin Tanıtıcı Özelliklerinin Dağılımı

Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri	N	%	Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri	N	%	Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri	N	%									
Cinsiyet			Hayatının geçtiği yer			Anneniz ile cinsellik hakkında konuşuyor musunuz?											
									Kadın	160	87,0	Köy/kasaba	12	6,5	Asla konuşmuyorum	70	38,0
									Erkek	23	12,5	İlçe/küçük il	57	31,0	Bazen konuşuyorum	83	45,1
									Diğer	1	0,5	Şehir/metropol	115	62,5	Sıklıkla konuşuyorum	16	8,7
															Her zaman konuşuyorum	15	8,2
Yaş			Anne eğitim durumu			Babanız ile cinsellik hakkında konuşuyor musunuz?											
									Okuryazar değil/Okuryazar	18	9,8	Asla konuşmuyorum	146	79,3			
									18 yaş altı	2	1,0	İlkokul	55	29,9	Bazen konuşuyorum	34	18,5
									18-20 yaş	80	43,5	Ortaokul	36	19,5	Sıklıkla konuşuyorum	1	0,5
									21-23 yaş	91	49,5	Lise	57	31,0	Her zaman konuşuyorum	3	1,6
24 ve üzeri	11	6,0	Üniversite	18	9,8												
Sınıfı			Baba eğitim durumu			Cinsellik hakkında daha önce bilgi aldınız mı?											
									Okuryazar değil/Okuryazar	10	5,5	Evet	102	55,4			
									1.sınıf	51	27,7	İlkokul	39	21,2	Hayır	82	44,6
									2.sınıf	47	25,5	Ortaokul	44	23,9			
									3.sınıf	47	25,5	Lise	54	29,3			
4.sınıf	39	21,2	Üniversite	37	20,1												
Medeni durum			Aile yapısı			Size göre cinsel bilgi düzeyiniz nasıldır?											
									Evli	4	2,2	Baskıcı	38	20,7	Yeterli	78	42,4
									Bekar	176	95,7	Demokratik	135	73,3	Kararsızım	76	41,3
									Nişanlı/sözlü	3	1,6	İlgisiz	11	6,0	Yetersiz	30	16,3
Boşanmış	1	0,5															
Aile tipi			Yaşadığı yer			Cinsel sağlık eğitimini sizce kim vermelidir?											
									Aile								
									Yalnız								
									Yurt	81	44,0	Hemcinsleri ile	6	3,3	Uzman hekim	130	70,7
									Hemcinsleri ile beraber evde	81	44,0	Karşı cinsten arkadaşları ile evde	12	6,5	Hemşire-ebe	11	6,0
									Çekirdek	155	84,2	Akrabaları ile	2	1,1	Öğretmen/Öğretim elemanı	21	11,5
Geniş	20	10,9				Aile	15	8,2									
Parçalanmış	9	4,9				Alanında uzman/ seksolog	7	3,8									
Ailenin aylık geliri			Dindarlık algısı			Cinsel sağlık dersi zorunlu olmalı mı?											
									Çok dindarım/ Dindarım	81	44,1	Evet	123	66,9			
									Fikrim yok	37	20,1	Emin değilim	54	29,3			
									Dindar değilim	47	25,5	Hayır	7	3,8			
3000TL ve altı	84	45,7	Hiç dindar değilim	19	10,3												
3001-6000TL	64	34,8															
6001-10.000TL	36	19,6															

Tablo 3. Öğrencilerin Tanıtıcı özelliklerinin Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği ile ilişkisi

Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri		Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği								Toplumsal Cinsiyet Algısı toplam puanı	
		Onaylayıcılık		Doğum kontrol		Paylaşım		Araç		Ort±SS	Test
		Ort±SS	Test	Ort±SS	Test	Ort±SS	Test	Ort±SS	Test		
Cinsiyet	Kadın	37,7±7,7	X ² =11,159	12,8±2,5	X ² =3,167	14,9±4,2	X ² =2,251	16,6±4,0	X ² =10,080	114,3±9,0	X ² =31,399
	Erkek	31,4±8,7	df=2	12,6±2,2	df=2	16,2±4,0	df=2	13,6±4,2	df=2	95,9±14,6	df=2
	Diğer	26,0±8,1	p=0,04	9,0±0,0	p=0,205	15,0±0,0	p=0,325	15,0±0,0	p=0,006	108,0±0,0	p=0,000
Yaş	18 yaş altı	36,5±6,4		15,0±0,0		16,5±3,5		21,0±2,8		100,5±29,0	
	18-20 yaş	36,9±8,7	X ² =0,608	12,7±2,3	X ² =3,313	14,8±3,9	X ² =1,617	15,6±4,5	X ² =7,451	111,5±11,2	X ² =0,763
	21-23 yaş	37,0±7,9	df=3	12,8±2,7	df=3	15,0±4,5	df=3	16,8±3,9	df=3	112,6±11,8	df=3
	24 ve üzeri	35,4±6,1	p=0,894	13,1±1,4	p=0,346	16,5±3,5	p=0,656	15,6±2,8	p=0,059	112,4±9,0	p=0,858
Sınıfı	1.sınıf	37,1±9,0		12,7±2,3		15,2±4,5		15,2±4,7		109,9±11,5	
	2.sınıf	36,6±8,2	X ² =2,081	12,7±2,2	X ² =6,743	15,6±4,1	X ² =8,357	16,0±3,8	X ² =9,708	111,8±12,4	X ² =3,745
	3.sınıf	37,8±8,2	df=3	12,2±3,3	df=3	13,5±4,3	df=3	17,4±3,9	df=3	112,9±10,5	df=3
	4.sınıf	35,7±6,7	p=0,556	13,7±1,6	p=0,081	16,0±3,4	p=0,039	16,6±3,8	p=0,021	113,7±11,7	p=0,290
Aile yapısı	Baskıcı	38,8±7,9	X ² =3,735	12,1±2,9	X ² =6,271	14,0±4,5	X ² =5,611	17,1±4,1	X ² =2,676	112,1±8,9	X ² =1,084
	Demokratik	36,6±8,0	df=3	12,8±2,3	df=3	15,1±4,1	df=3	16,1±4,2	df=3	111,5±12,2	df=3
	İlgisiz	33,7±8,6	p=0,155	14,3±1,2	p=0,043	17,5±3,3	p=0,060	15,1±3,0	p=0,262	114,9±8,6	p=0,582
Anne eğitim durumu	Okuryazar değil/										
	Okuryazar	39,8±7,5		12,8±3,1		15,6±4,5		15,5±4,3		110,7±12,8	
	İlkokul	38,9±7,4		12,7±2,3		14,8±3,9		16,1±3,5		110,4±11,7	
	Ortaokul	35,9±7,4	X ² =8,618	12,5±2,8	X ² =1,415	14,5±3,9	X ² =2,369	17,0±4,5	X ² =2,380	111,3±11,8	X ² =2,575
	Lise	35,5±8,7	df=3	13,1±2,2	df=3	15,4±4,6	df=3	16,4±4,4	df=3	113,3±10,7	df=3
Üniversite	33,9±8,5	p=0,035	12,8±2,3	p=0,702	15,3±4,1	p=0,499	15,5±4,3	p=0,497	114,0±10,6	p=0,462	
Baba eğitim durumu	Okuryazar değil/										
	Okuryazar	34,4±10,1		13,6±1,7		16,2±5,3		16,4±4,9		107,4±14,5	
	İlkokul	39,2±7,8		11,6±3,0		14,4±4,6		16,7±3,4		110,7±11,0	
	Ortaokul	37,8±7,2	X ² =6,351	13,3±2,2	X ² =12,050	14,7±3,9	X ² =0,988	16,7±4,5	X ² =1,090	111,9±11,5	X ² =1,897
	Lise	35,6±7,9	df=3	12,8±2,2	df=3	15,1±3,9	df=3	15,9±4,2	df=3	111,9±11,4	df=3
Üniversite	35,6±8,9	p=0,096	13,1±2,5	p=0,007	15,7±4,2	p=0,804	15,8±4,3	p=0,780	113,7±11,3	p=0,594	
Dindarlık algısı	Çok dindarım/ Dindarım	40,5±6,9		12,5±2,5		14,0±4,3		17,0±4,6		110,5±11,2	
	Fikrim yok	38,1±7,1	X ² =26,600	12,9±2,2	X ² =1,885	15,6±3,7	X ² =6,480	16,4±3,9	X ² =4,716	111,0±12,9	X ² =5,078
	Dindar değilim	33,3±7,1	df=2	12,9±2,7	df=2	15,7±4,3	df=2	15,2±3,6	df=2	114,5±9,4	df=2
	Hiç dindar değilim	27,9±6,8	p=0,000	13,4±2,0	p=0,390	16,7±4,0	p=0,039	15,3±3,1	p=0,095	112,5±13,3	p=0,079

Tablo 3 devamı. Öğrencilerin tanıtıcı özelliklerinin Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği ile ilişkisi

Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri	Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği								Toplumsal Cinsiyet Algısı toplam puanı	
	Onaylayıcılık		Doğum kontrol		Paylaşım		Araç			Test
		Test		Test		Test		Test		
Anneniz ile cinsellik hakkında konuşuyor musunuz?										
Asla konuşmuyorum	37,6±8,1		12,5±2,5		15,0±4,1		16,7±4,1		109,9±12,1	
Bazen konuşuyorum	37,2±8,2	X ² =4,067	12,7±2,6	X ² =4,037	14,7±4,4	X ² =1,455	16,2±4,4	X ² =3,360	112,1±10,9	X ² =7,489
Sıklıkla konuşuyorum	33,1±9,1	df=3	13,8±1,5	df=3	16,4±3,4	df=3	16,3±3,8	df=3	114,4±13,4	df=3
Her zaman konuşuyorum	35,7±6,7	p=0,254	13,0±2,1	p=0,257	15,7±4,1	p=0,693	14,6±3,3	p=0,339	116,9±6,0	p=0,058
Babanız ile cinsellik hakkında konuşuyor musunuz?										
Asla konuşmuyorum	37,5±8,0		12,6±2,6		14,8±4,3		16,5±4,2		112,4±10,2	
Bazen konuşuyorum	34,8±7,5	X ² =5,168	13,2±1,8	X ² =2,060	15,7±3,4	X ² =5,092	15,5±4,0	X ² =2,706	110,8±14,5	X ² =3,173
Sıklıkla konuşuyorum	38,0±0,0	df=3	15,0±0,0	df=3	21,0±0,0	df=3	18,0±0,0	df=3	74,0±13,0	df=3
Her zaman konuşuyorum	26,7±14,5	p=0,160	13,7±2,3	p=0,560	18,3±4,0	p=0,165	14,7±5,7	p=0,439	110,0±11,4	p=0,366
Cinsellik hakkında daha önce bilgi aldınız mı?										
Evet	36,8±8,1	MWU=4120,5	13,1±2,4	MWU=3463,0	15,3±4,1	MWU=3832,0	16,4±4,1	MWU=3956,0	113,2±10,9	MWU=3403,0
Hayır	36,9±8,2	p=0,864	12,4±2,4	p=0,036	14,7±4,2	p=0,328	16,0±4,2	p=0,528	110,2±11,8	p=0,030
Size göre cinsel bilgi düzeyiniz nasıldır?										
Yeterli	34,6±8,1	X ² =10,428	12,9±2,4	X ² =1,004	15,7±4,0	X ² =6,512	15,7±3,8	X ² =2,817	109,3±12,8	X ² =5,133
Kararsızım	38,5±7,8	df=2	12,8±2,3	df=2	15,0±4,4	df=2	16,5±4,2	df=2	113,5±10,7	df=2
Yetersiz	38,7±7,4	p=0,005	12,3±3,0	p=0,605	13,5±4,1	p=0,039	17,1±4,7	p=0,244	114,3±7,8	p=0,077
Cinsel sağlık dersi zorunlu olmalı mı?										
Evet	36,6±7,6	X ² =0,787	13,0±2,3	X ² =3,453	15,5±4,1	X ² =4,094	16,5±3,9	X ² =4,429	113,3±11,0	X ² =8,886
Emin değilim	37,2±8,9	df=2	12,4±2,5	df=2	14,1±4,2	df=2	15,5±4,6	df=2	109,6±10,9	df=2
Hayır	38,1±10,8	p=0,675	11,6±4,1	p=0,178	15,0±5,2	p=0,129	18,0±4,4	p=0,109	103,3±17,2	p=0,012

Öğrencilerin tanıtıcı özelliklerinin Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği alt puanları ile ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği toplam puanı arasındaki ilişki Tablo 3'te gösterilmiştir. Kadın cinsiyetine sahip, anne eğitim seviyesi düşük olan ve kendini çok dindar/dindar olarak ifade edenlerin Hendrick Cinsel Tutum Ölçeğinin onaylayıcılık alt boyut toplam puanı istatistiksel olarak yüksek bulunmuştur. İlgisiz aile yapısına sahip olan öğrencilerin Hendrick Cinsel Tutum Ölçeğinin doğum kontrol alt boyut puanı istatistiksel olarak yüksek iken, baba eğitim seviyesi ilköğretim olan öğrencilerin istatistiksel olarak düşük bulunmuştur. Öğrencilerin dördüncü sınıfta okuyanları ile kendini hiç dindar değilim diye ifade edenlerin Hendrick Cinsel Tutum Ölçeğinin paylaşım alt boyut toplam puanı istatistiksel olarak anlamlı ve yüksek bulunmuştur. Kadın cinsiyetine sahip olan öğrencilerin Hendrick Cinsel Tutum Ölçeğinin araç alt boyut toplam puanı istatistiksel olarak yüksek olup, birinci sınıfta okuyanları istatistiksel olarak düşük bulunmuştur. Öğrencilerin yalnızca erkek cinsiyetine sahip olanların Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği toplam puanı istatistiksel olarak anlamlı ve düşük bulunmuştur (Tablo 3 ve Tablo 3 devamı). Öğrencilerin aile yapısı, aylık gelir durumu, yaşadığı yer ve medeni durumu ile ölçek toplam puanları arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır (tabloda verilmedi).

Tablo 4. Toplumsal Cinsiyet Algısı Toplam Puanı ile Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği Alt Boyutları Toplam Puanları Arasındaki Korelasyonun Dağılımı

Ölçekler		Onaylayıcılık	Doğum kontrol	Paylaşım	Araç
Onaylayıcılık	r				
	p				
	n				
Doğum kontrol	r	-0,166*			
	p	0,024			
	n	184			
Paylaşım	r	-0,465**	0,333**		
	p	0,000	0,000		
	n	184	184		
Araç	r	0,427**	-0,131	-0,450**	
	p	0,000	0,076	0,000	
	n	184	184	184	
TCA toplam puanı	r	0,076	0,166*	-0,063	0,287**
	p	0,303	0,024	0,396	0,000
	n	184	184	184	184

Ölçeklerin korelasyon dağılımı incelendiğinde; onaylayıcılık alt boyutu ve doğum kontrol alt boyutu arasında negatif yönde zayıf; onaylayıcılık alt boyutu ile paylaşım alt boyutu arasında negatif yönde orta düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0,05$). Onaylayıcılık alt boyutu ile araç alt boyutu arasında ise pozitif yönde ve orta düzeyde bir ilişki belirlenmiştir ($p < 0,05$). Doğum kontrol alt boyutu ile paylaşım alt boyutu arasında pozitif yönde ve zayıf, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0,05$). Paylaşım alt boyutu ile araç alt boyutu arasında negatif yönde, orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki belirlenmiştir ($p < 0,05$).

TCA toplam puanı ile doğum kontrol ve araç alt boyutları arasında pozitif yönde, zayıf ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0,05$). TCA toplam puanı ile HCT ölçeğinin yalnızca paylaşım alt boyutu arasında zayıf ve negatif bir ilişki belirlenmiştir (Tablo 4).

Tartışma

Bu çalışmada Manisa Celal Bayar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı ile cinsel tutumları değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%93,0) 18-23 yaş arasında, kadın cinsiyetine sahip (%87), ve çekirdek aile yapısına (%84,2) sahiptir. Öğrencilerin %20,7'si baskıcı bir ailede yetiştiğini belirtmiş

olup hemen hemen yarısı (%44,0) ailesi ile yaşamakta, bir o kadarı da öğrenci yurdunda kalmaktadır. Öğrencilerin dindarlık algısı sorulduğunda dörtte biri (%25,5) “dindar değilim” ifadesini kullanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %55,4’ü daha önce cinsellik hakkında bilgi almış olup, cinsel bilgisini yeterli bulanların oranı %42,4’tür. Söz konusu bilginin örgün eğitim kurumlarında doğrudan ders olarak verilmediği, ancak farklı dersler içinde kısmen değinildiği dikkate alınırca üniversite düzeyine gelmiş öğrencilerin halen cinsel bilgilerinin yetersiz bulmalarını anlamak zor olmayacaktır. Kaldı ki, araştırmaya katılan öğrencilerin %66,9’u cinsel sağlık dersinin zorunlu dersler arasında olması gerektiği düşünülmektedir. Bu bulgu konu hakkındaki bilgi eksikliği ve isteğini yansıması bakımından önemlidir. Araştırmanın bu bulgusu sağlık bilimleri alanında ebellek ya da hemşirelik öğrencileri üzerinde yapılan diğer araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Nitekim ebellek ve hemşirelik bölümü öğrencilerinde daha önce cinsel sağlık eğitimi aldığını belirtenlerin oranı %41,0- %73,3 arasında değişmektedir (Pınar, vd. 2009: 105-113; Erenoğlu-Bayraktar 2017: 1748-1750). Yapılan literatür incelemesinde üniversite öğrencilerinin üniversite eğitimleri kapsamında cinsel sağlık dersini almak isteme durumları incelendiğinde bu oranın Erenoğlu ve Bayraktar’ın araştırmasında (2017) %81,8; Süt ve arkadaşlarının araştırmasında (2015) %73,0; Ayyıldız ve arkadaşlarının araştırmasında (2012) %81,9; Pınar ve arkadaşlarının araştırmasında (2009) %84,2 olarak saptandığı görülmüştür.

Veri toplama aracı olarak kullanılan HCTÖ’nde; onaylayıcılık alt boyutunun “gelişigüzel cinsellik”, doğum kontrolü alt boyutunun “sorumlu ve hoşgörülü cinsellik”, paylaşım alt boyutunun “idealist cinsellik”, araç alt boyutunun ise “biyolojik ve faydacı cinsellik” olarak nitelendirildiği daha önce de ifade edilmişti. Ölçeğin “onaylayıcılık” ve “araç” alt boyutlarından alınan yüksek puanlar bireyin ideal, sağlıklı ve dengeli cinsel tutum içerisinde olduğunu, ters kodlanan “doğum kontrolü” ve “paylaşım” alt boyutlarından alınan yüksek puanlar ise bireyin kendini merkeze alan cinsel yaşam içerisinde olduğunu ve idealden uzak cinsel tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin onaylayıcılık ve araç alt boyut puanları yüksek bulunmuştur ki bu bulgu öğrencilerin ideal, sağlıklı ve dengeli cinsel tutum içerisinde olduğunu göstermektedir. Öte yandan, araştırmaya katılan erkek öğrencilerin ise daha fazla gelişigüzel, kendilerini merkeze alan ve geleneksel olarak toplum tarafından kabul edilen cinsel tutumlara sahip oldukları anlaşılmaktadır. Ulusal literatürde yer alan diğer araştırma (Gürsoy ve Arslan, 2014: 149-159; Süt, vd. 2015: 315-323; Birlik, vd. 2019: 430-437) bulgularıyla benzerlik gösteren bu bulgu, kültürümüzde kadın cinselliğinin namus olarak görülmesine karşılık erkek cinselliğine soyun devamı olarak daha fazla değer atfedilmesini akla getirmektedir.

Araştırmada yaşı küçük olanların, son sınıf öğrencilerinin, kendini “hiç dindar değilim” olarak ifade edenlerin ve daha önce cinsellik hakkında bilgi alanların doğum kontrolü ve paylaşım alt boyutlarından alınan puanları daha yüksek bulunmuş ve bireyin kendini merkeze alan cinsel yaşam içerisinde olduğu, idealden uzak cinsel tutuma sahip olduğu belirlenmiştir. Üniversite öğrencileri ile yapılan diğer çalışmalarla (Süt, vd. 2015: 315-323; Aşçı, vd. 2016: 245-253; Erenoğlu-Bayraktar, 2017: 1745-1756) bu araştırma sonuçları paralellik göstermektedir. Genç yaşlardaki deneyimsizlik, dindar yaklaşım, toplumsal baskı, cinsellik hakkında bilgi yetersizliği nedenleriyle idealden uzak cinsel tutum sergiledikleri düşünülmekte ise de bu düşüncenin test edileceği daha geniş kapsamlı araştırmalara ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

Bu araştırmada öğrencilerin toplumsal cinsiyet algıları incelendiğinde; öğrencilerin TCAÖ toplam puan ortalaması $111,8 \pm 11,4$ olarak belirlenmiş olup, kadın cinsiyetine sahip olan, cinsellik hakkında daha önce bilgi alan ve cinsel sağlık dersinin zorunlu ders olması gerektiğini ifade eden öğrencilerin TCAÖ toplam puanları istatistiksel olarak anlamlı ve yüksek bulunmuştur ($p < 0,05$). Uçtu ve Karahan’ın (2016: 2882-2905) çalışmasında öğrencilerin TCAÖ toplam puan ortalaması $94,76 \pm 17,26$ olarak saptanmış ve kadın cinsiyetine sahip öğrencilerin TCAÖ toplam puanı ($97,74 \pm 15,23$) erkek öğrencilerin TCAÖ toplam puanından ($79,65 \pm 15,06$) anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Literatürdeki diğer araştırmalarda da benzer sonuçlar elde edildiği saptanmıştır (Çelik vd. 2013: 181-186; Öcal Yüceol, 2016: 40-47). Toplumsal cinsiyete yönelik elde edilen bu sonuçlar kadınların erkeklere göre daha eşitlikçi toplumsal cinsiyet algısına sahip olduklarını göstermektedir.

Bununla birlikte son sınıf öğrencilerin, anne babası üniversite eğitime sahip olanların kendini “dindar değilim” diye ifade edenlerin diğerlerine göre TCAÖ toplam puanı yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). Bireylerin eğitim düzeylerinin artması ile daha açık fikirli oldukları, içinde yaşadıkları toplumun kültürel özelliklerinden daha az etkilendikleri, toplumsal cinsiyet rollerine ilişki daha eşitlikçi bir tutum sergiledikleri düşünülmektedir. Bu bağlamda hem kendi eğitim düzeyi yüksek olan hem de eğitim seviyesi daha yüksek aile ortamında yetişen bireylerin daha olumlu toplumsal cinsiyet algısı sergiledikleri söylenebilir. Öte taraftan, toplumsal cinsiyet eşitliği ile dindarlık düzeyi arasındaki negatif ilişkiye dayanarak dindarlık algısının dayandığı temel kabuller ve din eğitiminde kadın-erkek eşitliği düşüncesinin yer alma biçimi üzerine yeni araştırmalar yapılması gerektiği düşünülebilir.

Sonuç ve Öneriler

Sonuç olarak kadın cinsiyetine sahip, cinsellik hakkında bilgi almış olan ve son sınıfta okuyan sosyoloji öğrencilerinin daha olumlu toplumsal cinsiyet algısının olduğu ve bu öğrencilerin ideal, sağlıklı ve dengeli cinsel tutum içerisinde buldukları belirlenmiştir. Genel olarak, yapılan literatür incelemesinde gençlerin daha donanımlı cinsel sağlık bilgisi almaya istekli oldukları görülmektedir. Yaşa uygun verilecek kapsamlı bir cinsel eğitim ile bireylerin ileriki yaşamlarında cinsel konularda daha az sorun yaşaması, yanlış inanışların/mitlerin yok edilmesi ve daha mutlu bir cinsel yaşam sürdürmeleri mümkündür. Bunun yanı sıra toplumsal cinsiyet algısı ve rollerine yönelik geleneksel bakış açısını eşitlikçi bakış açısına dönüştürebilmek için üniversite öğrencilerine yönelik üreme sağlığı ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konularda eğitim programları düzenlenebilir. Araştırma sonuçlarından yola çıkarak erkek cinsiyetine sahip öğrencilerin kadınlar öğrencilere göre daha az olumlu toplumsal cinsiyet algısına sahip oldukları dikkate alınarak özellikle erkek çocuklarına ve gençlere yönelik daha geniş kapsamlı eğitim planları oluşturulabilir. Erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet algılarını etkileyen faktörlerin nitel araştırma yöntemleri kullanılarak derinlemesine incelenmesi, eğitimle desteklenmesi önerilebilir. Üniversite öğrencilerinde olumlu toplumsal cinsiyet algısı ve cinsel tutum geliştirmek, farkındalık yaratmak üzere alanında uzman kişilerce seminer, panel, sempozyum gibi akademik etkinlikler düzenlenebilir.

Kaynakça

- Altınova, H. H. ve Duyan, V. (2013). Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinin Geçerlik Güvenirlik Çalışması. *Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi*, 24(2): 9-22.
- Altuntaş, O. ve Altınova, H. H. (2015). Toplumsal Cinsiyet Algısı ile Sosyo-Ekonomik Değişkenler Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(6): 83-100.
- Aşci, Ö., Gökdemir, F., Kanbay, Y. (2016). Examination of Sexual Attitudes of Students in a University in Turkey. *International Journal of Health Sciences & Research*, 6(6): 245-253.
- Aydın, M., Bekar, E. Ö., Gören, Ş. Y., Sungur, M. A. (2016). Hemşirelik Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1): 223-242.
- Ayyıldız, T. K., Sener, D. K., Akar, E., Günay, G., Yaka, T., Kılıç, D., & Reyhanogulları, K. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Cinsellik ve Üreme Sağlığı ile İlgili Bilgi ve Yaklaşımları. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 7(20): 1-16.
- Bal, M.D., Şahiner, N.C. (2015). Turkish Nursing Students' Attitudes and Beliefs Regarding Sexual Health. *Sexuality and Disability*, 2: 223-31.
- Birlik, T., Engin, E., Öztürk Turgut, E. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Cinsel Tutumlarının İncelenmesi. *Journal of International Social Research*, 12(64): 430-437.

- Çelik, A. S., Pasinlioğlu, T., Tan, G. ve Koyuncu, H. (2013). Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyet Eşitliği Tutumlarının Belirlenmesi. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 21(3): 181-186
- Duman, B.N. (2019). *Cinsel Sağlık*. Nobel Tıp Kitapevi, Ankara.
- Erenoğlu, R., Bayraktar, E. (2017). Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Cinsel Tutumları ve Etki Eden Faktörler. *Journal of Human Sciences*, 14(2): 1745-1756.
- Esen, E., Soylu, Y., Siyez, D.M., ve Demirgürz, G. (2017). Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Algısının Toplumsal Cinsiyet Rolü ve Cinsiyet Değişkenlerine Göre İncelenmesi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8 (1): 46-63.
- Evcili, F., Gölbaşı, Z. (2017). Cinsel Sağlık Bilgi Testi: Geliştirme, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *ACU Sağlık Bil Derg*, (1): 29-33
- Gültürk, E., Akpınar, A., Şen, Ş. R., & Balcı, H. (2018). Cinselliğin Değerlendirilmesi: Hemşirelerin Cinsellikle İlgili Tutum ve İnançları. *İstanbul Bilim Üniversitesi Florence Nightingale Tıp Dergisi*, 4(1): 63-70.
- Gürsoy, E., Arslan, Ö. H. (2014). Turkish Youth's Perception Of Sexuality / "Honor" in Relation To Women. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 5(3): 149-159.
- Hendrick C, Hendrick SS, Reich DA. (2006). The Brief Sexual Attitudes Scale. *J Sex Res*. 43: 76-86. 17.
- <http://bianet.org/english/women/217269-Turkey-ranks-130th-in-wef-gender-gap-index>, Son erişim tarihi: 01.07.2020
- Kahraman, L., Kahraman, A. B., Ozansoy, N., Akıllı, H., Kekillioğlu, A. ve Özcan, A. (2014) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Algısı Araştırması. *Turkish Studies, International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9 (2): 811-831,
- Karaçam, Ö., Totan, T., Korkmaz, Y.B., Koyuncu, M. (2012). Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği Kısa Formunun Türkçe 'Ye Uyarlanması, Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*. 13: 138-144.
- Öcal Yüceol, S.E. (2016). Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumlar ile İlişki Doyumu ve Romantik İlişkilerde Akılcı Olmayan İnançlar Arasındaki İlişkiler. *Master's Thesis*, İstanbul Bilim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özaydınlık, K. (2014). Toplumsal Cinsiyet Temelinde Türkiye'de Kadın ve Eğitim. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 14 (33): 93-112.
- Özsoy, S., Bulut, S. (2017). Cinsel Sağlık Bilgisi Dersinin Hemşirelik Öğrencilerinin Cinsel Mitleri Üzerine Etkisi. *Kadın Sağlığı Hemşireliği Dergisi*, 3(2): 54-67.
- Pınar, G., Doğan, N., Ökdem, Ş., Algier, L., Öksüz, E. (2009). Özel Bir Üniversitede Okuyan Öğrencilerin Cinsel Sağlıkla İlgili Bilgi Tutum ve Davranışları. *Tıp Araştırmaları Dergisi*, 7 (2): 105-113.
- Süt, H. K., Aşçı, Ö., Gökdemir, F. (2015). Hemşirelik Bölümü Yaz Okulu Öğrencilerinin Cinsel Tutumları ve Etki Eden Faktörler. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 14(4): 315-323.
- Uçtu, A.K, Karahan, N. (2016). Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Cinsiyet Rollerini, Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Şiddet Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Itobiad: Journal of the Human & Social Science Researches*, 5(8): 2882-2905.
- World Health Organization / https://www.who.int/topics/sexual_health/en/ (erişim tarihi: 20.04.2020).
- www.who.int/gender-equity-rights/en, son erişim tarihi: 24.06.2020.